

zaaknummer:

afdelingsnaam: Concerncontrol en Concern Audit (CC en CA)

stellers: Ali Sheck / Emiel Hofstee

telefoonnummer 0618878441 / 0618869719

onderwerp: Management Letter 2022

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Management Letter 2022 van PSA (bijlage 1);
2. Kennis te nemen van de interne Management Letter 2022 van de interne auditfunctie (bijlage 2);
3. Kennis te nemen van de ambtelijke reactie op en follow-up van de externe bevindingen en aanbevelingen (bijlage 3);
4. Kennis te nemen van de ambtelijke reactie op en follow-up van de interne bevindingen en aanbevelingen (bijlage 4);
5. De Management Letter 2022 van PSA (bijlage 1) en de ambtelijke reactie en follow-up externe bevindingen en aanbevelingen (bijlage 3) aan te bieden aan de audit- en rekeningencommissie;
6. De raad te informeren door middel van bijgaande collegebrief (bijlage 5), externe Management Letter 2022 (bijlage 1) en de ambtelijke reactie hierop (bijlage 3)

Samenvatting

De managementletter is technisch en uitgebreid, maar de toonzetting is vriendelijk en biedt ruimte voor gesprek tussen het college en de accountant. De algemene tendens is positief. Ook dit jaar geeft de managementletter diverse handvatten die de directie meeneemt bij het verder verbeteren van de organisatie. Boekjaar 2022 is het vijfde jaar dat door de huidige externe accountant gecontroleerd wordt. Onder verantwoordelijkheid van het college heeft de directie met de verantwoordelijke afdelingsmanagers de verbeterpunten besproken en hen betrokken bij de ontwikkelplannen van de gemeentelijke processen in 2023. Door kennis te nemen van de bevindingen, het overnemen van de relevante aanbevelingen daar waar mogelijk maar bovenal te sturen op de concrete acties geeft de organisatie blijk van de ambitie dat de beleidsdoelstellingen op doelmatige wijze worden gerealiseerd, de externe verantwoording op orde is en dat processen rechtmatig worden uitgevoerd.

De accountant constateert dat de interne beheersing zich positief blijft ontwikkelen. Echter de accountant vraagt aandacht voor het verstevigen van de rol en verantwoordelijkheid van de 1e en 2e lijn van interne beheersing en de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023.

Daarnaast merkt de accountant op dat de organisatie aandacht heeft voor fraudepreventie en beheersing en dat de organisatie stuurt op de opvolging van bevindingen uit interne en externe controles. Verder maakt Hilversum stappen om de betrouwbaarheid van de IT-omgeving aan te tonen en actief is op het verhogen van het bewustzijn op het gebied van cyber- en beveiligingsbeleid.

Naast een aantal generieke aanbevelingen die bijdragen aan de bewustwording binnen de organisatie, zijn er ook specifieke aanbevelingen gedaan die direct betrekking hebben op te verbeteren processen. Meer specifiek zijn er de volgende aandachtspunten:

- *Het investeren in de bedrijfsvoering door invoering van de zogenaamde “three lines of defence”, waarbij de 1^e lijn (proceseigenaar) en 2^e lijn (business control) zichtbaar meer eigenaarschap voor de interne beheersing (kwaliteit processen en interne controle) neemt en de 3^e lijn (CCA) in een meer toetsende en adviserende rol komt.*
- *Het voorbereiden van een plan van aanpak om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 soepel in te kunnen voeren.*
- *Het aandacht blijven besteden aan de inschatting van frauderisico's en de beheersing daarvan.*
- *Het blijven sturen op de opvolging van adviezen uit interne en externe controle.*
- *Het opvolging geven aan bevindingen uit IT-controles.*
- *De mogelijke risico's ten aanzien van borg- en garantstellingen te onderzoeken.*
- *Onderzoeken of in de jaarrekening 2022 voorziening verlofsparen opgenomen moet worden.*
- *Tenslotte worden attentiepunten vermeld voor de voorbereidingen van de jaarrekening 2022.*

Inleiding

De interimcontrole is afgesloten met een afzonderlijke managementletter. De bevindingen in deze managementletter stelt het college in staat om, daar waar van toepassing, maatregelen te nemen om de interne beheersing te verbeteren en daarmee de betrouwbaarheid van de financiële informatie te borgen en/of te optimaliseren. Het tussentijds onderzoek van de extern accountant strekt zich niet verder uit dan noodzakelijk is om tot een oordeel te komen over de jaarrekening 2022. De interne managementletter is veel meer gericht op het verbeteren van de interne organisatie en heeft tot doel met bewijs aan te tonen dat de organisatie in control is en klaar is voor de externe controle. De interne managementletter is daarmee veel meer een managementtool. In de externe managementletter rapporteert de accountant de tussentijdse bevindingen aan het college. Het college geeft een reactie hierop door middel van bijgevoegde collegebrief. De managementletter en de reactie van het college worden ter kennisname naar de raad gestuurd. Tevens biedt het college deze stukken aan ter bespreking in de Audit- en Rekeningcommissie.

Probleemstelling/doel

Het doel van de behandeling van de managementletter van de accountant (PSA) en van de interne auditfunctie (IAF) is om vraagstukken op sturing en beheersing helder in beeld te brengen, om gestructureerd te gaan werken aan de uitvoering van de aanbevelingen. Daarmee kan het college zich uiteindelijk verantwoorden naar de raad en de samenleving over de kwaliteit van de interne sturing en controle. De aanbevelingen uit de managementletter sluiten nog steeds aan bij het traject 'Hilversum in control'. Dit traject dient vanaf het jaar 2023 uit te monden in een bestuurlijk oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening (een “in control” verklaring). Om dit doel te bereiken is een actieve rol van de organisatie nodig en overeenstemming over de te nemen maatregelen.

In de bijgevoegde collegebrief is de bestuurlijke reactie op de managementletter opgenomen en in de andere bijlage follow-up bevindingen en aanbevelingen managementletter 2022 wordt aangegeven hoe en wanneer in de organisatie opvolging wordt gegeven aan de bevindingen en aanbevelingen. De concerncontroller ziet er mede op toe of de verbeteracties daadwerkelijk tijdig en adequaat in de organisatie worden geïmplementeerd. Daarmee borgt het college dat de opvolging van de aanbevelingen zichtbaar wordt gehouden.

Argumenten

- 1. De managementletter van de externe accountant is gericht aan het college. Het college is primair verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving en om de rechtmatigheid te waarborgen.*

In de managementletter doet de accountant aanbevelingen om enkele processen te verbeteren. Eveneens worden actuele onderwerpen aangehaald die de aandacht van de gemeente behoeven. Deze aanbevelingen zijn onder de aandacht gebracht van het concern management.
- 2. Naast de bevindingen op hoofdlijnen staan in deze managementletters ook gedetailleerdere adviezen en aandachtspunten.*

Hiermee kan het management acties formuleren om de rechtmatigheid van de processen verder inhoud te geven.
- 3. De Management Letter 2022 is in principe bedoeld voor college en management. Vanwege transparantie wordt de Management Letter ook ter kennisname van de raad gebracht.*

De raad krijgt daarmee inzage in de integrale managementletter die door de accountant aan het college wordt uitgebracht. Voorgesteld wordt om deze managementletter aan de raad beschikbaar te stellen met een collegebrief.

Kanttekeningen

- 1. De managementletter van de accountant en die van de interne auditfunctie in het bijzonder, zijn gedetailleerd en betreffen vooral aanbevelingen voor de uitvoering/ bedrijfsvoering en dat is niet het niveau waarop de raad geïnformeerd wordt.*

Toch is vanuit de overweging van transparantie van voorgaande jaren besloten de managementletter wel aan de gemeenteraad te sturen. De bespreking vindt plaats in de audit- en rekeningencommissie, waarbij de accountant op hoofdlijnen deze managementletter zal toelichten.
- 2. Ondanks de doorgevoerde verbeteringen in het sociaal domein blijft de gemeente ook voor de jaarrekeningcontrole 2022 afhankelijk van de controle verklaring van de Regio en daarmee van accountantsverklaringen van zorgaanbieders.*

Deze kwetsbaarheid is ook voor boekjaar 2022 nog altijd aanwezig.
- 3. Overigens betekent de constatering dat de interne beheersing van de gemeente goed is, en er bij de interimcontrole geen (materiële) fouten zijn aangetroffen, niet automatisch dat de accountantsverklaring over het gehele jaar 2022 goedkeurend zal zijn.*

De accountant moet nog in het voorjaar 2023 de jaarrekening 2022 controleren.
- 4. de impact van de onzekerheden in het sociaal domein (regio gedeelte) en met betrekking tot het naleven van de aanbestedingsregels in algemene zin kunnen ook dit jaar blijven bestaan.*

De accountant moet nog in het voorjaar 2023 bovengenoemde aspecten beoordelen, of die van invloed kunnen zijn op de jaarrekening 2022.

Financiën, middelen & capaciteit

Uitvoering van de verbetervoorstellen en aanbevelingen in de Management Letter geschiedt binnen de vastgestelde budgettaire kaders.

Uitvoering

De managementletter van PSA wordt door middel van een collegebrief aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld. De Concern Controller zal als onderdeel van het reguliere proces m.b.t. audits en als aanspreekpunt van de accountant de opvolging van de aanbevelingen verder monitoren. De Managementletter 2022 wordt tezamen met de ambtelijke reactie na besluitvorming door het college aan de audit- en rekeningencommissie voorgelegd. De behandeling in de audit- en rekeningencommissie staat gepland voor 15 februari 2023. Op grond van de verordening op de Audit en Rekeningencommissie Hilversum 2018 betreft ze in haar onderzoek en advies aan de raad de managementletter van de accountant.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Externe Management Letter PSA 2022
2. Interne Management Letter 2022
3. Follow-up externe bevindingen en aanbevelingen 2022
4. Follow-up interne bevindingen en aanbevelingen 2022
5. Collegebrief Management Letter 2022